

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 25. januára 2024*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 98/83/ES – Kvalita vody určenej na ľudskú spotrebu – Článok 4 ods. 1 – Povinnosť členských štátov prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody určenej na ľudskú spotrebu – Časť B prílohy I – Prekročenie limitných hodnôt koncentrácií trihalometánu v pitnej vode – Článok 8 ods. 2 – Povinnosť členských štátov čo najskôr prijať potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vôd a uprednostniť ich presadzovanie“

Vo veci C-481/22,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 18. júla 2022,

Európska komisia, v zastúpení: L. Armati a E. Sanfrutos Cano, splnomocnené zástupkyne,

žalobkyňa,

proti

Írsku, v zastúpení: M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce a M. Tierney, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci C. Donnelly, SC, a D. Fennelly, BL,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: J.-C. Bonichot, vykonávajúci funkciu predsedu deviatej komory, sudcovia S. Rodin (spravodajca) a L. S. Rossi,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Svojou žalobou Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že:

- Írsko si tým, že neprijalo opatrenia potrebné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa koncentrácií trihalometánov (ďalej len „THM“), ktoré sú v nej prítomné, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k smernici Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 330, 1998, s. 32; Mim. vyd. 15/004, s. 90), pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody, konkrétne oblastí Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply a Ballymagroarty (Írsko), ako aj pokiaľ ide o 9 súkromných skupín zásobovania vodou, a to Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) a Keash (Írsko), a
- tým, že nezabezpečilo, aby sa čo najskôr prijali potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu vo vyššie uvedených oblastiach distribúcie vody a skupinách súkromných dodávok vody, a tým, že neuprednostnilo presadzovanie týchto opatrení okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici a článku 8 ods. 2 tejto smernice.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

2 Odôvodnenie 29 smernice 98/83 znelo:

„Keďže členské štáty by mali byť oprávnené poskytnúť – za istých podmienok – odchýlky z tejto smernice; keďže je potrebné vytvoriť vhodný rámec pre tieto výnimky, ktoré však nesmú predstavovať potenciálnu hrozbu pre ľudské zdravie, a ak dodávku vody určenej na ľudskú spotrebu v príslušnej oblasti nie je možné zachovať inými primeranými prostriedkami.“

3 Článok 4 ods. 1 tejto smernice stanovoval:

„Bez toho, aby by boli dotknuté ich povinnosti vyplývajúce z iných ustanovení spoločenstva, členské štáty prijímajú opatrenia potrebné pre zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody určenej na ľudskú spotrebu. Na účely minimálnych požiadaviek tejto smernice voda určená na ľudskú spotrebu bude nezávadná a čistá, ak:

- a) neobsahuje žiadne mikroorganizmy a parazity, ani látky, ktoré v určitých množstvách alebo koncentráciách predstavujú možnú hrozbu pre ľudské zdravie,

a

b) spĺňa minimálne požiadavky určené v častiach A a B prílohy I;

a ak, v súlade s relevantnými ustanoveniami článkov 5 až 8 a 10 a v súlade so zmluvou, členské štáty prijímú všetky ďalšie nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala požiadavky tejto smernice.“

4 V článku 8 ods. 2 uvedenej smernice sa uvádzalo:

„Ak napriek opatreniam prijatým s cieľom splnenia povinností uložených v článku 4 ods. 1 voda určená na ľudskú spotrebu nespĺňa parametrické hodnoty určené v súlade s článkom 5 a podliehajúce článku 6 ods. 2, príslušný členský štát zabezpečí, aby sa čo najskôr prijalo nápravné opatrenie nevyhnutné pre obnovenie jej kvality a uprednostní ich presadzovanie, okrem iného, s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty ako i na možnú hrozbu pre ľudské zdravie.“

5 Podľa článku 9 smernice 98/83, nazvaného „Odchýlky“:

„1. Členské štáty môžu poskytnúť výnimky z parametrických hodnôt uvedených v časti B prílohy I alebo stanovených v súlade s článkom 5 ods. 3 až po maximálnu hodnotu, ktorú určia, ak odchýlka neprestavuje možnú hrozbu pre ľudské zdravie a ak dodávku vody určenej na ľudskú spotrebu v príslušnej oblasti nemožno inak zachovať inými primeranými prostriedkami. Platnosť odchýliek bude obmedzená na čo najkratšie obdobie, ktoré nesmie presiahnuť tri roky, a na konci tohto obdobia sa uskutoční kontrola s cieľom zistiť, či sa dosiahol dostatočný pokrok. Ak chce členský štát poskytnúť druhú odchýlku, kontrolu spolu s odôvodnením svojho rozhodnutia o druhej odchýlke oznámi Komisii. Obdobie platnosti tejto druhej odchýlky nesmie prekročiť tri roky.

2. Vo výnimočných prípadoch členský štát môže požiadať Komisiu o tretiu odchýlku na obdobie maximálne troch rokov. Komisia rozhodne o takejto žiadosti do troch mesiacov.

3. Každá výnimka poskytnutá v súlade s odsekmi 1 alebo 2 bude špecifikovať nasledovné:

- a) dôvody odchýlky,
- b) príslušný parameter, výsledky predchádzajúceho relevantného monitorovania a maximálnu povolenú hodnotu v rámci odchýlky;
- c) geografickú oblasť, množstvo vody dodanej každý deň, počet príslušného obyvateľstva a informáciu, či sa odchýlka dotkne nejakého dôležitého potravinárskeho podniku alebo nie;
- d) vhodný monitorovací program, v prípade potreby s vyššou frekvenciou monitorovacích činností,
- e) zhrnutie plánu nevyhnutných nápravných opatrení vrátane harmonogramu prác a odhadu nákladov a ustanovení pre revíziu,
- f) požadovanú platnosť odchýlky.

4. Ak príslušné orgány rozhodnú, že nesúlad s parametrickou hodnotou je bezvýznamný, a ak opatrenie prijaté v súlade s článkom 8 ods. 2 stačí na vyriešenie problému do 30 dní, požiadavky odseku 3 sa nemusia uplatniť.

V tom prípade príslušné orgány alebo iné relevantné orgány určia iba maximálnu povolenú hodnotu pre príslušný parameter a lehotu poskytnutú na vyriešenie problému.

5. Odsek 4 už nemožno použiť, pokiaľ hodnota parametru u jedného určitého zásobovateľa vodou nebola v priebehu uplynulých 12 mesiacov dodržaná celkove viac ako 30 dní.

6. Každý členský štát, ktorý použije odchýlky uvedené v tomto článku, zabezpečí, aby obyvateľstvo dotknuté touto odchýlkou bolo okamžite informované vhodným spôsobom o tejto odchýlke, ako i o jej podmienkach. Okrem toho členský štát v prípade potreby zabezpečí vydanie pokynov pre skupiny obyvateľstva, pre ktoré by výnimka mohla predstavovať zvláštne riziko.

Tieto povinnosti neplatia za podmienok opísaných v odseku 4, ak príslušné orgány nerozhodnú inak.

7. Okrem odchýliek poskytnutých v súlade s odsekom 4, členský štát bude informovať Komisiu do dvoch mesiacov o každej odchýlke týkajúcej sa individuálnej dodávky vody prevyšujúcej v priemere 1 000 [metrov kubických (m³)] za deň alebo slúžiacej viac ako 5 000 osobám vrátane informácií uvedených v odseku 3.

8. Tento článok sa nevzťahuje na vodu určenú na ľudskú spotrebu, ktorá sa ponúka na predaj vo fľašiach alebo v nádobách.“

6 Článok 14 tejto smernice, nazvaný „Obdobie potrebné na dosiahnutie zhody“, stanovoval:

„Členské štáty prijímú opatrenia nevyhnutné na to, aby zabezpečili kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu zodpovedajúcu požiadavkám tejto smernice do piatich rokov odo dňa nadobudnutia jej účinnosti, bez toho, aby boli dotknuté poznámky 2, 4 a 10 v časti B prílohy I.“

7 Článok 15 smernice 98/83, nazvaný „Mimoriadne okolnosti“, vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovoval:

„1. Členský štát môže za mimoriadnych okolností a pre geograficky vymedzené oblasti predložiť Komisii zvláštnu žiadosť o poskytnutie dlhšej lehoty, než je uvedené v článku 14. Dodatočná lehota nepresiahne tri roky a na jej konci sa uskutoční kontrola, o ktorej výsledku bude informovaná Komisia, ktorá môže na jej základe povoliť druhú, maximálne trojročnú dodatočnú lehotu. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na vodu určenú na ľudskú spotrebu, ktorá je ponúkaná na predaj vo fľašiach alebo nádobách.

2. Každá takáto žiadosť, ktorá musí byť zdôvodnená, uvedie vzniknuté problémy a obsah[uje] aspoň všetky informácie špecifikované v článku 9 ods. 3[.]“

- 8 Príloha I k tejto smernici, nazvaná „Parametre a parametrické hodnoty“, obsahovala časť B s názvom „Chemické parametre“, ktorá znela takto:

„Parameter	Parametrická hodnota	Jednotka	Poznámky
...
[THM] – spolu	100	[mikrogram/liter (µg/l)]	súčet koncentrácií špecifikovaných zlúčenín poznámka 10
...

...

Poznámka 10: Členské štáty by sa mali snažiť o nižšiu hodnotu, podľa možnosti bez zhoršenia kvality dezinfekcie.

Špecifikované zlúčeniny sú: chloroform, bromoform, dibromochlórmétán, bromodichlórmétán.

V prípade vody podľa článku 6 ods. 1 písm. a), b) a d) táto hodnota musí byť splnená najneskôr do 10 kalendárnych rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice. Parametrická hodnota pre všetky THMs za obdobie od 5 až 10 rokov po nadobudnutí účinnosti smernice predstavuje 150 µg/l.

Členské štáty musia zabezpečiť prijatie všetkých vhodných opatrení, aby počas obdobia, potrebného na dosiahnutie zhody s parametrickou hodnotou, znížili koncentráciu THMs vo vode určenej na ľudskú spotrebu na minimum.

Pri vykonávaní opatrení potrebných na dosiahnutie tejto hodnoty členské štáty musia postupne uprednostňovať tie oblasti, kde sú koncentrácie THM vo vode určenej na ľudskú spotrebu najvyššie.“

B. Írske právo

- 9 Smernica 98/83 bola pôvodne prebratá do írskeho práva prostredníctvom European Communities (Drinking Water) Regulations 2000 [nariadenie Európskych spoločenstiev z roku 2000 (pitná voda), S.I. č. 439/2000], ktoré je v súčasnosti nahradené European Union (Drinking Water) Regulations 2014 [nariadenie Európskej únie z roku 2014 (pitná voda), S.I. č. 122/2014] v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie z roku 2014 o pitnej vode“).
- 10 Ustanovenie § 4 nariadenia z roku 2014 o pitnej vode znie:

„1. S výhradou akejkoľvek výnimky udelenej podľa § 11 dodávateľ vody zabezpečí, aby bola voda zdravá a čistá a spĺňala požiadavky tohto nariadenia.

2. Na účely odseku 1 sa voda považuje za zdravú a čistú, ak

a) neobsahuje mikroorganizmy, parazity a látky, ktoré v určitých množstvách alebo koncentráciách predstavujú možnú hrozbu pre ľudské zdravie, a

b) splňa normy kvality uvedené v časti 1 tabuľkách A a B prílohy.“

11 Podľa § 10 ods. 4 nariadenia z roku 2014 o pitnej vode:

„S výhradou § 9 a odsekov 5 a 8, ak sa na základe kontroly vykonanej na účely tohto nariadenia zistí, že kvalita vody určenej na ľudskú spotrebu nie je v súlade s parametrickými hodnotami stanovenými v časti 1 prílohy, kontrolný orgán musí, s výhradou výnimiek platných podľa tohto nariadenia,

- a) zabezpečiť, aby distribútor vody čo najskôr prijal potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody, a na tento účel môže adresovať dotknutému distribútorovi vody akúkoľvek smernicu, ktorú považuje za vhodnú;
- b) uprednostniť vykonávacie opatrenia okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie;
- c) pokiaľ sa v usmerneniach uvedených v odseku 8 neuvádza inak, do 14 dní od prijatia výsledkov kontroly nariadiť distribútorovi vody, aby v lehote 60 dní vypracoval akčný program, predložil ho kontrolnému orgánu na schválenie a vykonal ho na účely zlepšenia kvality vôd s cieľom zabezpečiť súlad s týmto nariadením v čo najkratšom čase, najneskôr však [do jedného alebo dvoch rokov v závislosti od konkrétneho prípadu].“

II. Konanie pred podaním žaloby

- 12 Od 1. januára 2014 Irish Water, spoločnosť založená podľa verejného práva, ktorá je distribútorom vody, zabezpečuje poskytovanie verejných služieb správy vôd na území Írska a pod dohľadom Environmental Protection Agency (Agentúra na ochranu životného prostredia, Írsko) (ďalej len „EPA“), dbá na to, aby kvalita pitnej vody zodpovedala normám stanoveným smernicou 98/83, ako aj vnútroštátnym ustanoveniam, ktorými bola táto smernica prebratá do írskeho právneho poriadku. Od uvedeného dátumu bola spoločnosti Irish Water zverená zodpovednosť za distribúciu pitnej vody v oblastiach patriacich do pôsobnosti 34 mestských rád a rád grófstva. Okrem verejných vodovodných sietí, ktoré sú prevádzkované spoločnosťou Irish Water, aj súkromné družstvá, nazvané „Group Water Schemes“ (skupinové vodovody) poskytujú služby distribúcie pitnej vody vo viacerých vidieckych oblastiach.
- 13 Útvary Komisie 3. decembra 2014 a 23. januára 2015 požiadali írske orgány o to, aby im poskytli informácie o vykonávaní smernice 98/83 v tomto členskom štáte. Írske orgány odpovedali na tieto žiadosti 9. januára a 19. marca 2015 tak, že poskytli podrobné údaje o rozsahu prekročenia prípustného limitu koncentrácií THM prítomných v pitnej vode v Írsku, o informáciách poskytnutých verejnosti a zavedených nápravných opatreniach.
- 14 Po preskúmaní informácií, ktoré írske orgány poskytli 9. januára a 19. marca 2015, im útvary Komisie 11. mája 2015 oznámili, že takto opísaná situácia nie je v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z článkov 4 a 8 smernice 98/83, ako aj z časti B prílohy I k tejto smernici. Írske orgány reagovali na toto konštatovanie listom z 28. septembra 2015 a o tejto otázke sa diskutovalo na stretnutí 1. decembra 2015 medzi týmito orgánmi a útvarmi Komisie.

- 15 Írske orgány zaslali 7. marca 2016 prvú čiastkovú správu, ktorá bola doplnená 29. apríla 2016. Pokiaľ ide o súkromné skupiny zásobovania vodou, ktorých stav bol považovaný za znepokojujúci, tieto orgány predložili osobitné správy.
- 16 V nadväznosti na novú žiadosť útvarov Komisie, ktorá bola zaslaná írskym orgánom 9. augusta 2016, im tieto orgány zaslali listom z 30. augusta 2016 druhú čiastkovú správu, ako aj samostatné správy týkajúce sa súkromných skupín zásobovania vodou. Dňa 18. novembra 2016 zaslali írske orgány tretiu čiastkovú správu.
- 17 Po preskúmaní týchto troch čiastkových správ Komisia konštatovala, že napriek určitému pokroku sa viaceré vodovodné siete ešte stále nezdajú byť v súlade s požiadavkami smernice 98/83. V dôsledku toho táto inštitúcia zaslala Írsku 20. júla 2018 formálnu výzvu, v ktorej konštatovala, že tento členský štát si nespĺnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici a článku 8 tejto smernice, pokiaľ ide o 73 verejných oblastí distribúcie vody, pokrývajúcich 481 218 obyvateľov, a 24 súkromných skupín zásobovania vodou, pokrývajúcich 22 989 obyvateľov.
- 18 Írsko na túto formálnu výzvu odpovedalo 19. októbra 2018, pričom podrobne opísalo už dosiahnutý pokrok, a uviedlo, že úplný súlad jeho situácie s požiadavkami smernice 98/83 bude dosiahnutý do konca roka 2021.
- 19 Dňa 14. mája 2020 zaslala Komisia Írsku odôvodnené stanovisko, v ktorom konštatovala, že tým, že Írsko neprijalo opatrenia nevyhnutné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa prítomnosti THM v tejto vode, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k smernici 98/83, pokiaľ ide o 31 verejných oblastí distribúcie vody, pokrývajúcich 284 527 obyvateľov, a 13 súkromných skupín zásobovania vodou, pokrývajúcich 9 701 obyvateľov, ktoré Komisia identifikovala, a tiež nevyhnutné na to, aby boli čo najrýchlejšie prijaté potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu v týchto verejných oblastiach distribúcie vody a týchto súkromných skupinách zásobovania vodou, a tým, že Írsko neuprednostnilo ich presadzovanie okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie, si Írsko nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici a z článku 8 ods. 2 tejto smernice.
- 20 Týmto odôvodneným stanoviskom tiež Komisia Írsku nariadila, aby si splnilo svoje povinnosti v lehote štyroch mesiacov od zaslania tohto stanoviska, teda najneskôr do 15. septembra 2020.
- 21 Írsko odpovedalo na toto odôvodnené stanovisko 18. septembra 2020 a 2. marca 2021 zaslalo Komisii dodatočné informácie. Dňa 18. júna 2021 zaslali írske orgány v reakcii na žiadosť útvarov Komisie výsledky svojich monitorovacích činností za rok 2020.
- 22 Vo svojej odpovedi na odôvodnené stanovisko Írsko uviedlo, že udržiateľne dosiahlo súlad požiadaviek vyplývajúcich zo smernice 98/83 v pätnástich z 31 verejných oblastí distribúcie vód a troch z 13 súkromných skupín zásobovania vodou uvedených v tomto stanovisku.
- 23 Listom z 2. marca 2021 Írsko informovalo Komisiu o tom, že do súladu boli uvedené ďalšie dve verejné oblasti distribúcie vody.

- 24 Komisia 19. mája 2021 zaslala Írsku technickú žiadosť o poskytnutie údajov z monitorovania koncentrácií THM za rok 2020 týkajúcich sa všetkých verejných oblastí distribúcie vody, na ktoré sa vzťahuje konanie o nesplnení povinnosti.
- 25 Dňa 18. júna 2021 poskytlo Írsko údaje týkajúce sa väčšiny týchto oblastí distribúcie. Komisia naopak nedostala žiadne údaje z monitorovania, resp. dostala len neúplné údaje, pokiaľ ide o tri verejné oblasti distribúcie vody, na ktoré sa vzťahuje odôvodnené stanovisko.
- 26 Keďže Komisia nebola s odpoveďami a informáciami poskytnutými Írskom spokojná, rozhodla sa podať túto žalobu o nesplnenie povinnosti.

III. O žalobe

- 27 Na podporu svojej žaloby Komisia uvádza dve výhrady, z ktorých prvá je založená na porušení článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici, keďže Írsko neprijalo opatrenia potrebné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa prítomnosti koncentrácií THM v tejto vode, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k tejto smernici, pokiaľ ide o kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu v 21 verejných oblastiach distribúcie vody a 9 súkromných skupinách zásobovania vodou, a druhá je založená na porušení článku 8 ods. 2 smernice 98/83, keďže Írsko čo najskôr neprijalo nápravné opatrenia potrebné na obnovenie kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v týchto verejných oblastiach distribúcie vody a týchto súkromných skupinách zásobovania vodou, predovšetkým s ohľadom na závažnosť prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty a na možnú hrozbu pre ľudské zdravie.
- 28 Hneď na úvod treba pripomenúť, že THM sú chemické zlúčeniny, ktoré vznikajú reakciou medzi dezinfekčnými látkami na báze chlóru a organickým materiálom prítomným vo vode, akou sú baktérie a zvyšky rastlín. Často sa nachádzajú v pitnej vode, predovšetkým v systémoch úpravy vody, ktoré používajú chlór na odstránenie baktérií a kontaminantov.
- 29 Pri THM existujú obavy pre ľudské zdravie a životné prostredie, pretože dlhodobé vystavenie vysokým hladinám týchto chemických zlúčenín v pitnej vode môže predstavovať riziká, akým je rakovina, predovšetkým rakovina močového mechúra a rakovina hrubého čreva, a môže spôsobovať gastrointestinálne problémy, ako aj podráždenie pokožky. Okrem toho môžu byť THM po uvoľnení do životného prostredia toxické pre vodné živočíchy, môžu narúšať sladkovodné ekosystémy a prispievať ku vzniku mŕtvych oblastí v oceánoch tým, že podporujú nadmerný rast rias.
- 30 S cieľom znížiť koncentrácie THM prítomných v pitnej vode, a to v súlade so smernicou 98/83, musia regulačné orgány v oblasti vôd a podniky zaoberajúce sa úpravou pitnej vody používať alternatívne dezinfekčné metódy, znižovať množstvo organického materiálu v surovej vode a optimalizovať procesy úpravy tak, aby sa minimalizoval vznik týchto zlúčenín.

A. O prípustnosti žaloby týkajúcej sa troch verejných oblastí distribúcie vody

1. Argumentácia účastníkov konania

- 31 Írsko tvrdí, že žaloba Komisie je neprípustná, pokiaľ ide o verejné oblasti distribúcie vody Drimoleague, Ring/Helvick a Grangemore.
- 32 Tento členský štát vo svojom vyjadrení k žalobe uvádza, že „základným kritériom na určenie toho, či dané verejné zásobovanie vodou spĺňa alebo nespĺňa parametrické hodnoty stanovené pre THM, je zoznam nápravných opatrení EPA“. Uvedený členský štát tvrdí, že dané tri dotknuté verejné oblasti distribúcie vody neboli zahrnuté do zoznamu nápravných opatrení, „pretože už neexistovali“. Írsko uznáva, že v takýchto situáciách je Komisia vo veľkej miere závislá od informácií poskytnutých zo strany dotknutého členského štátu, no popiera, že by si v predmetnom prípade nespĺnila svoju informačnú povinnosť.
- 33 Komisia tvrdí, že Írsko sa dopustilo pochybenia, keď ju osobitne neinformovalo o deklasifikácii týchto troch verejných oblastí distribúcie vody, neposkytlo údaje, ktorými by sa dalo preukázať, že nové vodovodné siete spĺňajú povinnosti vyplývajúce zo smernice 98/83, a pokiaľ ide o verejné oblasti distribúcie vody Ring/Helvick a Grangemore, neuviedlo dôvody vyradenia „oblastí distribúcie vody, ktorá nie je v súlade“ zo zoznamu nápravných opatrení.
- 34 Podľa Komisie ju Írsko neinformovalo o tom, že verejná oblasť distribúcie vody Drimoleague je už napojená na vodovodnú sieť Skibbereen (Írsko). V dôsledku toho nemala táto inštitúcia v čase podania žaloby k dispozícii žiadnu informáciu, na základe ktorej by mohla dospieť k záveru, že problém kvality pitnej vody vo verejnej oblasti distribúcie vody Drimoleague bol vyriešený. Írsko až v rámci svojho vyjadrenia k žalobe poskytlo údaje z monitorovania, z ktorých vyplýva, že vodovodná sieť Skibbereen spĺňa parametrické hodnoty stanovené pre THM. Tieto informácie boli oznámené príliš neskoro na to, aby boli zohľadnené pri posudzovaní dôvodnosti žaloby, pokiaľ ide o verejnú oblasť distribúcie vody Drimoleague.
- 35 Írsko uvádza, že Komisia síce tvrdí, že nebola informovaná o tom, že verejná oblasť distribúcie vody Drimoleague je už zásobovaná prostredníctvom inej vodovodnej siete, no táto inštitúcia napriek tomu pripúšťa, že vyradenie takejto oblasti zo zoznamu nápravných opatrení mala vnímať ako indikátor súladu. V prejednávanej veci pritom platí, že napriek tomu, že írske orgány poskytli Komisii 18. júna 2021 výsledky monitorovania svedčiace o prekročení parametrickej hodnoty týkajúcej sa THM v tejto verejnej oblasti distribúcie, ktoré bolo zistené 21. júla 2020, nič to nemení na skutočnosti, že ku dňu uvedenému v odôvodnenom stanovisku, t. j. k 15. septembru 2020, už verejná vodovodná sieť Drimoleague neexistovala.
- 36 Pokiaľ ide o verejné oblasti distribúcie vody Ring/Helvick a Grangemore, Írsko vo svojom vyjadrení k žalobe tvrdí, že ani tieto oblasti už k tomuto istému dňu neexistovali, tak ako to vyplývalo z informácií poskytnutých zo strany tohto členského štátu v odpovedi na odôvodnené stanovisko.
- 37 Podľa Komisie len na základe toho, že v odpovedi na odôvodnené stanovisko bolo uvedené, že tieto dve verejné oblasti distribúcie vody boli odstránené zo „zoznamu nápravných opatrení EPA pre THM“, nemohla dospieť k záveru, že tieto oblasti už spĺňajú požiadavky stanovené smernicou 98/83. Napriek tomu, že k zmene zjavne došlo pred zaslaním odpovede na odôvodnené stanovisko, Írsko neinformovalo Komisiu o tom, že verejné oblasti distribúcie vody Ring/Helvick a Grangemore sú už napojené na vodovodné siete Dungarvan a Boyle (Írsko). Okrem toho v čase

poskytnutia týchto informácií k nim neboli priložené žiadne údaje, na základe ktorých by Komisia mohla dospieť k záveru, že obyvatelia v oblastiach distribúcie vody Ring/Helvick a Grangemore sú už napojení na vodovodnú sieť spĺňajúcu príslušné parametrické hodnoty. V dôsledku toho nemala Komisia v čase podania žaloby k dispozícii žiadnu informáciu, na základe ktorej by mohla konštatovať, že problém kvality pitnej vody vo verejných oblastiach distribúcie vody Ring/Helvick a Grangemore bol vyriešený.

- 38 Komisia tiež zdôrazňuje skutočnosť, že Súdny dvor už odmietol tvrdenie založené na tom, že demontáž verejného systému zásobovania vodou, ktorý nie je v súlade, a napojenie oblasti, ktorá bola pôvodne zásobovaná z tohto systému, na novú verejnú oblasť distribúcie vody, postačuje na ukončenie konania o nesplnení povinnosti týkajúceho sa zásobovania vodou, ktoré nie je v súlade, a to bez toho, aby bolo potrebné informovať Komisiu o zmene či poskytnúť údaje týkajúce sa úrovni koncentrácií THM v novej oblasti distribúcie vody. Administratívna reorganizácia nespôsobuje neúčinnosť konania o nesplnení povinnosti, a ak by skutočne mohlo ísť o užitočné riešenie na účely dosiahnutia súladu, je úlohou dotknutého členského štátu, aby poskytol jasné informácie vysvetľujúce správno-právnu zmenu, napríklad demontáž vodovodnej siete a napojenie dotknutej oblasti na inú vodovodnú sieť, ako aj údaje umožňujúce dospieť k záveru, že danou zmenou sa problém vyriešil, to znamená že nové zásobovanie je v súlade s parametrickými hodnotami stanovenými smernicou 98/83.
- 39 Komisia sa domnieva, že predložila dostatočné dôkazy o porušení. Okrem toho po odpovedi Írska na odôvodnené stanovisko a predtým, ako sa obrátila na Súdny dvor, zaslala žiadosť o poskytnutie doplňujúcich informácií, čo pritom podľa článku 258 ZFEÚ nemusela urobiť.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

- 40 Írsko v podstate tvrdí, že táto žaloba je neprípustná, pokiaľ ide o verejné oblasti distribúcie vody Drimoleague, Ring/Helvick a Grangemore, a to v podstate z dôvodu, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, t. j. k 15. septembru 2020, už dané tri oblasti neboli zahrnuté do zoznamu nápravných opatrení EPA, pretože už neexistovali. Konkrétne verejná oblasť zásobovania vodou Drimoleague bola napojená na vodovodnú sieť Skibbereen, oblasť Ring/Helvick bola napojená na sieť Dungarvan a verejná oblasť distribúcie vody Grangemore bola zoskupená s oblasťou Boyle.
- 41 Hneď na úvod treba pripomenúť na jednej strane to, že podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa dôkazného bremena v rámci konania o nesplnení povinnosti na základe článku 258 ZFEÚ, prináleží Komisii, aby preukázala existenciu údajného nesplnenia povinnosti. Práve táto inštitúcia musí Súdnemu dvoru predložiť podklady potrebné na preverenie existencie tohto nesplnenia povinnosti, pričom sa nemôže oprieť len o predpoklad [rozsudok z 5. marca 2020, Komisia/Cyprus (Zber a čistenie komunálnych odpadových vôd), C-248/19, EU:C:2020:171, bod 20 a citovaná judikatúra].
- 42 Len ak Komisia predložila dostatok dôkazov preukazujúcich určité skutočnosti vzťahujúce sa na územie žalovaného členského štátu, je na tomto členskom štáte, aby podstatným spôsobom a detailne namietal takto predložené údaje a následky, ktoré z toho plynú [rozsudok z 5. marca 2020, Komisia/Cyprus (Zber a čistenie komunálnych odpadových vôd), C-248/19, EU:C:2020:171, bod 21 a citovaná judikatúra].

- 43 Keďže existencia nesplnenia povinnosti sa má posudzovať v závislosti od situácie dotknutého členského štátu ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, Súdny dvor nemôže brať do úvahy neskoršie legislatívne alebo regulačné zmeny (rozsudok zo 17. decembra 2020, Komisia/Grécko, C-849/19, EU:C:2020:1047, bod 56 a citovaná judikatúra).
- 44 V prejednávanej veci z toho vyplýva, že existenciu údajných nesplnení povinností treba posudzovať vzhľadom na situáciu, ktorá existovala v Írsku po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, bez zohľadnenia aktov, ktorými sa tento členský štát rozhodol vykonať zmeny uvedené v bode 37 tohto rozsudku, pričom o tom Komisiu neinformoval, a ani jej neoznamoval úroveň znečistenia THM v nových oblastiach distribúcie pitnej vody.
- 45 V prejednávanej veci je nesporné, že prekročenia parametrických hodnôt, ktoré sú predmetom tejto žaloby, vrátane parametrických hodnôt vo všetkých troch verejných oblastiach distribúcie vody, vo vzťahu ku ktorým je spochybnená prípustnosť tejto žaloby, sú stanovené na základe údajov, ktoré Komisii poskytlo Írsko a ktoré tento členský štát nespochybnil ani počas konania pred podaním žaloby, ani pred Súdny dvorom.
- 46 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že Komisia, ktorá nemá vlastné zisťovacie právomoci, je v značnej miere odkázaná na podklady poskytnuté zo strany dotknutého členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 43). Z uvedeného vyplýva, že ak Írsko neinformovalo Komisiu o zmenách uvedených v bode 36 tohto rozsudku a neoznámilo jej žiadny údaj umožňujúci preukázať, že kvalita pitnej vody dodávanej osobám, ktoré boli predtým napojené na verejné oblasti distribúcie vody Drimoleague, Ring/Helvick a Grangemore, je už v súlade s parametrickými hodnotami stanovenými smernicou 98/83, pokiaľ ide o koncentrácie THM, Komisia nemala možnosť vedieť, či k takémuto zosúladieniu došlo pred dátumom uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku.
- 47 Napokon treba poznamenať, že Súdny dvor už odmietol tvrdenie, ktoré bolo uvádzané s cieľom dosiahnuť zamietnutie žaloby o nesplnenie povinnosti, pokiaľ ide o určité aglomerácie, na tom základe, že po územnosprávnej reorganizácii už tieto aglomerácie neexistujú. Platí preto, že len na základe správno-právnych zmien patriacich do rámca írskoho vnútroštátneho poriadku, ku ktorým došlo po formálnej výzve zaslanej Komisiou a ktorých dôsledkom bola demontáž verejného systému zásobovania vodou, ktorý nespĺňal prahové hodnoty stanovené smernicou 98/83, a pripojenie oblasti, ktorá bola predtým zásobovaná z tohto systému, na novú verejnú oblasť zásobovania vodou, nemožno dospieť k záveru, že konanie o nesplnení povinnosti týkajúce sa zásobovania vodou, ktoré nie je v súlade, je už len z tohto dôvodu bezpredmetné [pozri analogicky rozsudok zo 6. októbra 2021, Komisia/Taliansko (Zberný systém a čistenie komunálnych odpadových vôd), C-668/19, EU:C:2021:815, body 40 a 41].
- 48 Hoci takáto územnosprávna reorganizácia môže skutočne umožniť dodržanie limitných hodnôt stanovených smernicou 98/83, bolo úlohou Írska, aby Komisii spresnilo, v čom konkrétne spočívala táto správno-právna zmena, pričom by mu napríklad oznámilo to, že určitý systém zásobovania vodou bol demontovaný a že dotknutá oblasť bola napojená na určitý iný systém zásobovania, a tiež aby uviedlo údaje preukazujúce skutočnosť, že uvedená zmena vyriešila problém znečistenia vody zlúčeninou THM, to znamená že nové zásobovanie pitnou vodou je v súlade s limitnými hodnotami stanovenými smernicou 98/83.
- 49 Za týchto okolností je táto žaloba o nesplnenie povinnosti prípustná, a to aj pokiaľ ide o verejnú oblasť zásobovania vodou Drimoleague, Ring/Helvick a Grangemore.

B. O veci samej

1. O prvej výhrade

- 50 Svojou prvou výhradou Komisia vytýka Írsku nesplnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83, pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody a 9 súkromných skupín zásobovania vodou, v ktorých je prekročená parametrická hodnota týkajúca sa maximálnej prípustnej úrovne koncentrácií THM prítomných v pitnej vode, špecifikovaná v časti B prílohy I k tejto smernici.
- 51 Írsko proti tomuto nesplneniu povinnosti namieta, pričom popiera, že by smernica 98/83 ukladala povinnosť dosiahnuť výsledok, ako aj to, že by Komisiou predložené dôkazy o údajnom nesplnení povinnosti boli dostatočné. Tento členský štát poukazuje na viacero špecifických faktorov, ktoré môžu odôvodňovať prekročenie týchto limitných hodnôt.

a) O povinnosti dosiahnuť výsledok

1) Argumentácia účastníkov konania

- 52 Komisia vo svojej žalobe pripomína, že článok 4 ods. 1 smernice 98/83 ukladá členským štátom povinnosť dosiahnuť výsledok, a to konkrétne zabezpečiť nezávadnosť a čistotu vody určenej na ľudskú spotrebu.
- 53 Írsko vo svojom vyjadrení k žalobe odpovedá, že základná povinnosť, ktorá z tohto ustanovenia vyplýva pre členské štáty, je povinnosť „prijatť potrebné opatrenia“ na zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody. Tvrdí, že toto ustanovenie treba vykladať s ohľadom na jeho znenie, kontext a ciele, čo by malo viesť k záveru, že uvedené ustanovenie nezakladá pre členské štáty povinnosť dosiahnuť určitý výsledok. Dokonca aj keby to tak bolo, takáto povinnosť by v každom prípade nebola absolútna či bezpodmienečná.
- 54 Komisia tvrdí, že výklad navrhovaný Írskom je v rozpore so Zmluvami, samotnou smernicou 98/83 a s judikatúrou týkajúcou sa dodržiavania parametrických hodnôt. Na základe článku 288 tretieho odseku ZFEÚ smernica zaväzuje členské štáty, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, a v prejednávanej veci článok 4 ods. 1 smernice 98/83 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby koncentrácie THM prítomné v pitnej vode neprekročili parametrickú hodnotu 100 µg/l. Úlohou dotknutého členského štátu bolo rozhodnúť, aké opatrenia sú potrebné na dosiahnutie tohto výsledku, ale na druhej strane nemá žiadnu inú možnosť, než ho dosiahnuť.
- 55 Súdny dvor už okrem toho poskytol výklad článku 4 smernice 98/83 v tom zmysle, že zaväzuje členské štáty, pokiaľ ide o úroveň kvality vody, ktorá sa má dosiahnuť. Podľa Komisie to vyplýva z rozsudku z 31. januára 2008, Komisia/Francúzsko (C-147/07, EU:C:2008:67), ktorý sa týkal nesplnenia povinnosti vyplývajúcej z tohto ustanovenia z dôvodu prekročenia prípustného limitu koncentrácií dusičnanov a pesticídov v pitnej vode.
- 56 Komisia zdôrazňuje skutočnosť, že Írsko nepopiera, že koncentrácie THM prítomné v pitnej vode prekračovali parametrickú hodnotu 100 µg/l, pokiaľ ide o lokality uvedené v odôvodnenom stanovisku. Naopak vždy uznávala existenciu problému týkajúceho sa prijateľných úrovní koncentrácie THM.

- 57 Írsko vo svojej duplike subsidiárne tvrdí, že povinnosť, ktorú členským štátom ukladá článok 4 ods. 1 smernice 98/83, by sa dala vnímať ako čiastočne povinnosť uplatniť metódy a čiastočne povinnosť dosiahnuť výsledok.
- 58 Írsko uvádza, že výklad tohto ustanovenia v tom zmysle, že ukladá absolútnu a bezpodmienečnú povinnosť, neberie ohľad na skutočnú situáciu v Írsku. Kvalita pitnej vody tam totiž nie je stála, ale mení sa v závislosti od širokej škály environmentálnych, geografických a fyzikálnych faktorov, ktoré majú vplyv na úrovne koncentrácií THM a v dôsledku ktorých je v niektorých lokalitách veľmi ťažké dodržiavať parametrické hodnoty stanovené smernicou 98/83, a to aj pokiaľ sú prijaté všetky potrebné opatrenia.
- 59 Podľa Írska boli napriek obmedzenému počtu prípadov prekročenia úrovni koncentrácie THM prítomných v pitnej vode prijaté potrebné opatrenia na zabezpečenie jej nezávadnosti a čistoty v súlade s povinnosťou, ktorá mu vyplýva z článku 4 ods. 1 tejto smernice. Z toho vyplýva, že ku dňu uplynutia lehoty na dosiahnutie súladu stanovenej v odôvodnenom stanovisku si tento členský štát splnil povinnosti, ktoré má na základe tohto ustanovenia, a tým aj povinnosti, ktoré má na základe Zmlúv.

2) Posúdenie Súdnyim dvorom

- 60 Podľa článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici sú členské štáty povinné dodržiavať parametrickú hodnotu 100 µg/l týkajúcu sa celkovej maximálne prípustnej úrovne koncentrácie THM prítomných v pitnej vode.
- 61 Írsko tvrdí, že článok 4 ods. 1 tejto smernice nezakladá povinnosť dosiahnuť výsledok, pokiaľ ide o neprekročenie tejto limitnej hodnoty.
- 62 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na základe článku 288 tretieho odseku ZFEÚ je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód na účely jeho dosiahnutia sa ponecháva na vnútroštátne orgány.
- 63 V prejednávanej veci tento výsledok spočíva v tom, že členské štáty majú zabezpečiť, aby distribuovaná voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala viaceré základné parametre kvality a nezávadnosti, vrátane parametra, o ktorý ide v tejto žalobe a ktorým je konkrétne maximálna úroveň koncentrácií THM prítomných v pitnej vode. Tieto štáty sú teda povinné zabezpečiť, aby tieto koncentrácie celkovo neprekročili 100 µg/l.
- 64 Článok 4 ods. 1 smernice 98/83 totiž stanovuje, že členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala požiadavky v nej stanovené.
- 65 Súdny dvor tak už okrem iného v rozsudku z 31. januára 2008, Komisia/Francúzsko (C-147/07, EU:C:2008:67), rozhodol, že článok 4 smernice 98/83 zaväzuje členské štáty, pokiaľ ide o minimálne normy kvality, ktoré voda určená na ľudskú spotrebu musí spĺňať. V tom istom zmysle Súdny dvor v rozsudku zo 14. novembra 2002, Komisia/Írsko (C-316/00, EU:C:2002:657), rozhodol, že smernica Rady 80/778/EHS z 15. júla 1980 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 229, 1980, s. 11), ktorú nahradila smernica 98/83, neukladá jednoducho len povinnosť náležitej starostlivosti, ale povinnosť dosiahnuť výsledok. To isté platí pre povinnosť, ktorú majú členské štáty na základe článku 4 ods. 1 smernice 98/83.

66 Z uvedeného vyplýva, že argumentáciu Írska, podľa ktorej toto ustanovenie práva Únie nestanovuje povinnosť dosiahnuť výsledok, treba odmietnuť.

b) O dôkazoch

1) Argumentácia účastníkov konania

67 Írsko vytyka Komisii to, že vychádza z domnienky, podľa ktorej si tento členský štát z toho dôvodu, že kvalita pitnej vody, pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody a 9 súkromných skupín zásobovania vodou, ktoré sú uvedené v prílohe k jej žalobe, údajne nespĺňala maximálnu hranicu koncentrácií THM, t. j. 100 µg/l, nevyhnutne nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83.

68 Uvedený členský štát usudzuje, že vzhľadom na to, že povinnosť vyplývajúca z článku 4 ods. 1 smernice 98/83 je povinnosťou prijať opatrenia potrebné na dosiahnutie výsledku a že zo smernice 98/83 vyplýva, že aj keď sa takéto opatrenia prijmú, niekedy sa môže ukázať ako nemožné spĺňať parametrické hodnoty stanovené v súlade s článkom 5 tejto smernice, nie je postačujúce, aby sa Komisia opierala o takúto domnienku. V prejednávanej veci bolo naopak úlohou Komisie to, aby prostredníctvom dostatočného dôkazného materiálu preukázala, že pokiaľ ide o distribučné siete identifikované v prílohe k jej žalobe, Írsko neprijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody určenej na ľudskú spotrebu, čo sa však tejto inštitúcii nepodarilo preukázať.

69 Komisia pripomína, že prekročenie parametrickej hodnoty má vecnú a objektívnu povahu a že údaje poskytnuté Írskom, ktoré Írsko nespochybnilo, hovoria v tejto súvislosti samy za seba.

70 Je však pravda, že Komisia musí poskytnúť Súdnu dvoru informácie potrebné na to, aby Súdny dvor mohol preukázať existenciu nesplnenia povinnosti, ktoré Komisia vytyka členským štátom. Členské štáty sú však povinné uľahčiť splnenie úlohy Komisie, a pokiaľ ide o overenie toho, či sa vnútroštátne ustanovenia určené na zabezpečenie účinného vykonania smernice v praxi správne uplatňujú, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že táto inštitúcia, ktorá nemá vlastné zisťovacie právomoci v tejto oblasti, je v značnej miere odkázaná na podklady poskytnuté zo strany dotknutého členského štátu.

71 Írsko vo svojej duplike tvrdí, že skutočnosť, že sa opatrenia prijaté členským štátom stanú účinnými a že umožnia zaručiť splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú zo smernice, až po určitom čase, neznamená, že uvedené opatrenia neboli prijaté.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

72 Írsko tvrdí, že Komisii sa nepodarilo dostatočnými dôkazmi preukázať, že v každej z vodovodných sietí pitnej vody, ktoré sú identifikované v jej žalobe, tento členský štát neprijal opatrenia potrebné na zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody určenej na ľudskú spotrebu.

73 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v rámci konania o nesplnení povinnosti na základe článku 258 ZFEÚ prináleží Komisii, aby preukázala existenciu údajného nesplnenia povinnosti. Práve táto inštitúcia musí Súdnu dvoru poskytnúť dôkazy potrebné na to, aby Súdny dvor

mohol určiť, že povinnosť nebola splnená, pričom sa nemôže opierať o žiadne domnienky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 41 a citovanú judikatúru).

- 74 Členské štáty sú však podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ povinné uľahčovať Komisii splnenie jej úlohy, ktorá spočíva podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ najmä v zabezpečovaní uplatňovania ustanovení Zmluvy a ustanovení prijatých inštitúciami na jej základe (rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 42 a citovaná judikatúra).
- 75 V tomto ohľade treba brať do úvahy skutočnosť, že pokiaľ ide o overenie toho, či sa vnútroštátna právna úprava určená na zabezpečenie účinného vykonania smernice v praxi správne uplatňuje, Komisia, ktorá nemá vlastné zisťovacie právomoci v tejto oblasti, je v značnej miere odkázaná na podklady poskytnuté prípadnými sťažovateľmi, ako aj dotknutým členským štátom (rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 43 a citovaná judikatúra).
- 76 Z toho najmä vyplýva, že keď Komisia poskytla dostatok dôkazov preukazujúcich určité skutočnosti vzťahujúce sa na územie žalovaného členského štátu, je na tomto členskom štáte, aby podstatným spôsobom a detailne namietal takto predložené údaje a následky, ktoré z toho plynú (rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 77 Za takýchto okolností je teda na vnútroštátnych orgánoch, aby v prvom rade v duchu lojálnej spolupráce pri kročili k potrebnému prevereniu na mieste, v súlade s povinnosťou každého členského štátu uľahčiť plnenie všeobecnej úlohy Komisie (rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 45 a citovaná judikatúra).
- 78 Platí teda, že keď sa Komisia odvoláva na detailné sťažnosti odhaľujúce opakované nesplnenie povinností vyplývajúcich z ustanovení smernice, dotknutému členskému štátu prináleží, aby konkrétne namietal proti skutočnostiam uvádzaným v týchto sťažnostiach (rozsudok z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, EU:C:2005:250, bod 46 a citovaná judikatúra).
- 79 V prejednávanej veci treba zohľadniť skutočnosť, že údaje poskytnuté samotným Írskom týkajúce sa dodržiavania – alebo prekročenia – parametrických hodnôt stanovených v smernici 98/83, konkrétne v jej časti B prílohy I, pokiaľ ide o koncentrácie THM prítomných vo vode určenej na ľudskú spotrebu, sú vedeckými údajmi, ktoré tento členský štát počas konania pred podaním žaloby nespochybnil a ktoré tak predstavujú objektívne skutkové okolnosti.
- 80 Pokiaľ ide okrem toho o dôkaz zo strany Komisie, že tento členský štát prijal opatrenia potrebné na zabezpečenie nezávadnosti a čistoty vody určenej na ľudskú spotrebu, v súlade s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú zo smernice 98/83, hoci sa podľa článku 288 ZFEÚ a ustálenej judikatúry Súdneho dvora členským štátom ponecháva „voľba foriém a metód“ na vykonanie tejto smernice, je povinnosťou členských štátov dosiahnuť výsledok stanovený touto smernicou. Hoci si teda Írsko môže slobodne zadefinovať metódy vykonania uvedenej smernice do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, a to vzhľadom na jeho osobitosti, musí pritom dodržať všetky ustanovenia tejto smernice, a teda zabezpečiť, aby koncentrácie THM prítomné v pitnej vode nepresiahli 100 µg/l na celom jeho území.
- 81 Vzhľadom na to, že Írsko túto povinnosť stále nedodržalo, pretože lehota, ktorú mu Komisia stanovila vo svojom odôvodnenom stanovisku po viac ako sedemnástich rokoch od dátumu, ku ktorému boli členské štáty povinné zabezpečiť súlad svojej situácie s požiadavkami smernice

98/83, uplynula, treba dospieť k záveru, že Komisia tým, že vychádzala z parametrických meraní poskytnutých Írskom, ktoré potvrdzujú prekročenie limitnej hodnoty THM v pitnej vode vo všetkých verejných oblastiach distribúcie vody a vo všetkých súkromných skupinách zásobovania vodou, ktorých sa týka táto žaloba, predložila dostatočné dôkazy na podporu údajného nesplnenia povinnosti. Z uvedeného vyplýva, že takto konštatované prekročenia treba považovať za pretrvávajúce, bez toho, aby Komisia musela v tomto ohľade predložiť ďalšie dôkazy.

c) O „špecifických a osobitných faktoroch“

1) Argumentácia účastníkov konania

- 82 Írsko tvrdí, že treba zohľadniť špecifické a rozlišovacie faktory geografického a environmentálneho druhu, a to najmä povahu jeho vodných zdrojov, výskyt rašeliny, mierne topografické sklony svahu a nadpriemerné zrážky, keďže v ich dôsledku dochádza v určitých prípadoch k vážnym komplikáciám pri dosahovaní cieľa, ktorým je to, aby koncentrácie THM prítomné v pitnej vode boli v súlade s limitmi stanovenými smernicou 98/83, predovšetkým pokiaľ ide o súčasné zachovanie účinného dezinfekčného procesu. Požadované nápravné opatrenia sú takého rozsahu, že zahŕňajú štrukturálne riešenia, akým je napríklad zriadenie nových alebo výrazne vylepšených čističiek odpadových vôd, a ktoré si svojou povahou vyžadujú značné časovo a finančne náročné investície.
- 83 Komisia vo svojej replike tvrdí, že samotná smernica 98/83 predpokladá, že sa môže stať, že členský štát nie je schopný v plnom rozsahu dodržiavať povinnosti, ktoré sú v nej stanovené, a upravuje osobitný rámec pre možné výnimky. Táto smernica tiež umožňuje to, aby sa členskému štátu vo výnimočných prípadoch predĺžila lehota na prebratie. Podľa Komisie Írsko nevyužilo žiadnu z týchto možností.
- 84 Podľa Komisie Írsko už takmer dvadsať rokov vie o probléme nesúladu a *de facto* malo oveľa viac času, než koľko by mu bolo priznané v rámci niektorej z týchto formálnych výnimiek, a to ktorejkoľvek z nich. Na účely odôvodnenia tohto dlhodobého nesúladu sa nemožno účinne odvolávať ani na geologické faktory, ani na požiadavky vyplývajúce z pravidiel v oblasti územného plánovania a/alebo životného prostredia, na ktoré sa odvoláva Írsko.
- 85 Írsko v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vo všeobecnosti pitná voda distribuovaná v tomto členskom štáte vo veľkej miere zodpovedá požiadavkám smernice 98/83 a že toto konanie sa týka jeho situácie v jednom konkrétnom okamihu, a to v čase uplynutia lehoty na dosiahnutie súladu stanovenej v odôvodnenom stanovisku.
- 86 Okrem toho, aj keby bol výklad článku 4 ods. 1 smernice 98/83 zo strany Komisie správny a výnimky stanovené touto smernicou by boli vyčerpávajúce, nič to nemení na skutočnosti, že Súdny dvor už rozhodol, že vonkajšie okolnosti, ktoré sú mimo kontroly členských štátov a ktoré znemožňujú alebo nadmerne sťažujú dodržiavanie povinností, ktoré členským štátom vyplývajú zo smernice, napriek tomu, že došlo k vynaloženiu všetkej požadovanej náležitej starostlivosti, môžu odôvodniť existenciu situácie, ktorá by za každých iných okolností predstavovala nesplnenie povinností, ktoré majú členské štáty na základe práva Únie.

2) Posúdenie Súdnyim dvorom

- 87 Tak ako vyplýva z bodu 82 tohto rozsudku, Írsko poukazuje na existenciu viacerých geografických, geologických a environmentálnych, ba dokonca regulačných faktorov, v dôsledku ktorých je cieľ spočívajúci v tom, aby úrovne koncentrácií THM prítomných v pitnej vode boli v súlade s limitmi stanovenými smernicou 98/83, v určitých prípadoch mimoriadne ťažké dosiahnuť. Okrem toho si podľa tohto členského štátu existencia týchto faktorov vyžaduje realizáciu štrukturálnych riešení, na ktoré je potrebné vynaložiť značný čas a finančné prostriedky.
- 88 Zo smernice 98/83, predovšetkým z jej odôvodnenia 29 a článku 9, pritom vyplýva, že táto smernica umožňuje členskému štátu, ktorý nie je schopný v plnej miere splniť povinnosti, ktoré sú v nej uvedené, stanoviť výnimky z parametrických hodnôt stanovených v časti B prílohy I k tejto smernici. Okrem toho článok 15 uvedenej smernice stanovuje možnosť členského štátu vo výnimočných prípadoch požiadať o predĺženie lehoty na prebratie.
- 89 V prejednávanej veci Írsko tieto možnosti nevyužilo.
- 90 Navyše platí, že konanie upravené v článku 258 ZFEÚ spočíva v objektívnom určení toho, že si členský štát nespĺnil povinnosti, ktoré mu ukladá Zmluva o FEÚ alebo akt sekundárneho práva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 1. marca 1983, Komisia/Belgicko, 301/81, EU:C:1983:51, bod 8, a zo 4. marca 2010, Komisia/Taliansko, C-297/08, EU:C:2010:115, bod 81).
- 91 Pokiaľ tak ako v tejto veci došlo k takémuto určení, nie je relevantné, že nespĺnenie povinnosti vyplýva z vôle členského štátu, ktorému je pripísateľné, z jeho nedbanlivosti alebo technických ťažkostí, na ktoré narazil (rozsudky z 1. októbra 1998, Komisia/Španielsko, C-71/97, EU:C:1998:455, bod 15, a zo 4. marca 2010, Komisia/Taliansko, C-297/08, EU:C:2010:115, bod 82).
- 92 V každom prípade členský štát, ktorý narazí na momentálne neprekonateľné ťažkosti, ktoré mu neumožňujú splniť povinnosti vyplývajúce z práva Únie, sa môže dovolávať situácie vyššej moci len vo vzťahu k obdobiu nevyhnutnému na odstránenie týchto ťažkostí (rozsudok z 13. decembra 2001, Komisia/Francúzsko, C-1/00, EU:C:2001:687, bod 131).
- 93 V tejto súvislosti pritom treba konštatovať, že ani geografické, geologické alebo environmentálne faktory, ani požiadavky vyplývajúce z pravidiel v oblasti územného plánovania a/alebo životného prostredia, na ktoré sa Írsko odvoláva, nemôžu predstavovať situácie vyššej moci, ktoré by odôvodňovali skutočnosť, že tento členský štát si po takmer sedemnástich rokoch od dátumu stanoveného v súlade s článkom 14 smernice 98/83 stále nespĺnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice, a to napriek tomu, že mal možnosť upraviť dočasné výnimky na základe článku 9 tejto smernice. Vôbec totiž nejde o krátkodobé nepredvídateľné udalosti s časovo obmedzeným dopadom, pretože je nesporné, že Írsko si nespĺnilo povinnosť „zachovať účinný a presne stanovený dezinfekčný proces“ vo vzťahu k nezanedbateľnému počtu verejných oblastí distribúcie vody a súkromných skupín zásobovania vodou od nadobudnutia účinnosti smernice 98/83 a že v každom prípade to tak bolo po uplynutí lehoty na dosiahnutie súladu stanovenej v odôvodnenom stanovisku.
- 94 Z toho vyplýva, že Írsko sa nemôže účinne odvolávať na tvrdenia týkajúce sa geografických, geologických alebo environmentálnych osobitostí jeho územia alebo na predpisy v oblasti územného plánovania a/alebo životného prostredia na účely odôvodnenia existencie pretrvávajúceho nespĺnenia povinností, ktoré mu vyplývajú zo smernice 98/83, a to tým viac, že

po prvé bolo prekročenie limitnej hodnoty koncentrácií THM vo vode určenej na ľudskú spotrebu zistené počas značného obdobia a po druhé Írsko nevyužilo možnosti výnimiek stanovené touto smernicou.

- 95 Za týchto okolností treba konštatovať, že Írsko si tým, že neprijalo opatrenia potrebné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa koncentrácií THM, ktoré sú v nej prítomné, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k smernici 98/83, pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody, konkrétne oblastí Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply a Ballymagroarty, ako aj pokiaľ ide o 9 súkromných skupín zásobovania vodou, a to Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) a Keash, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83.

2. O druhej výhrade

- 96 Vo svojej druhej výhrade Komisia tvrdí, že tým, že Írsko nezabezpečilo, aby sa čo najskôr prijali potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu v tých oblastiach distribúcie vody a tých skupinách súkromných dodávok vody, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom bode, a tým, že neuprednostnilo presadzovanie týchto opatrení okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie, si Írsko nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2 smernice 98/83.

a) Argumentácia účastníkov konania

- 97 Komisia vo svojej žalobe pripomína, že podľa článku 8 ods. 2 smernice 98/83, ak voda určená na ľudskú spotrebu nespĺňa stanovené parametrické hodnoty, pokiaľ ide o celkovú hodnotu koncentrácií THM uvedených v časti B prílohy I k tejto smernici, príslušný členský štát je povinný „čo najskôr“ prijať nápravné opatrenia nevyhnutné „pre obnovenie... kvality“ tejto vody okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie.
- 98 V prejednávanej veci platí, že nedodržanie parametrickej hodnoty stanovenej pre THM už zo svojej podstaty predstavuje potenciálne nebezpečenstvo pre ľudské zdravie, keďže voda, ktorá túto minimálnu požiadavku nespĺňa, nemôže byť považovaná za čistú a nezávadnú.
- 99 Samotné Írsko pritom uznáva, že počet prípadov prekročenia prípustných úrovní koncentrácií THM, ktoré boli zistené na jeho území, je v porovnaní s ostatnými členskými štátmi vysoký. Okrem toho platí, že hoci majú členské štáty určitú voľnosť pri určovaní opatrení, ktoré je potrebné prijať, tieto opatrenia by v každom prípade mali umožniť, aby bolo obdobie prekročenia limitných hodnôt čo možno najkratšie. V prejednávanej veci však nie sú pochybnosti o tom, že si Írsko túto povinnosť nesplnilo, a to predovšetkým vzhľadom na skutočnosti preukazujúce existenciu prekročenia po dobu takmer dvadsiatich rokov. Hoci totiž bolo Írsko povinné dodržiavať parametrické hodnoty od 26. decembra 2003, a napriek pravidelnej komunikácii s Komisiou, pokiaľ ide o tento nesúlady, od roku 2013, situácia stále nie je v súlade, hoci uplynulo

ďalších desať rokov. Konkrétne vytvorenie spoločnosti Irish Water v roku 2013 iba preukazuje, že Írsko konalo veľmi pomaly, keďže dátum prebratia smernice 98/83 bol už v tom čase prekročený o desať rokov.

- 100 Komisia tiež poznamenáva, že pitná voda sa konzumuje dennodenne a že neexistuje žiadne iné riešenie, ktoré by bolo pre spotrebiteľa ľahko dostupné, pokiaľ distribuovaná voda nespĺňa minimálne normy čistoty a nezávadnosti vymedzené v smernici 98/83. Výklad pojmu „čo najskôr“ by preto mal byť pomerne reštriktívny.
- 101 Írsko uvádza, že Komisia nepreukázala, že neprijalo opatrenia potrebné na obnovenie kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, a tvrdí, že žaloba je založená na domnienkach. Komisia tak neuviedla čo i len jediný konkrétny príklad nápravných a/alebo vykonávacích opatrení, ktoré tento členský štát mal prijať, no neprijal. V tejto súvislosti Írsko uvádza, že bol realizovaný výrazný pokrok, keďže sa dosiahol dlhodobý súlad vo všetkých 73 verejných oblastiach distribúcie vody, ktoré boli uvedené vo formálnej výzve, s výnimkou pätnástich z nich.
- 102 Írsko tiež tvrdí, že len samotná skutočnosť, že boli zistené prekročenia úrovni THM, hoci aj počas dlhého obdobia, predsa len neznamená, že neboli prijaté potrebné nápravné a/alebo vykonávacie opatrenia. Navyše vo veľkom počte prípadov, ktoré sú predmetom tejto žaloby, bol tento členský štát nútený v priebehu času meniť opatrenia, ktoré považuje za potrebné na zabezpečenie dlhodobého súladu pitnej vody s požiadavkami smernice 98/83, a to nehovoriac o tom, že zavedenie štrukturálnych riešení si tiež vyžaduje čas.
- 103 Írsko nepopiera, že pojem „čo najskôr“, ktorý je použitý v článku 8 ods. 2 smernice 98/83, znamená, že potrebné nápravné opatrenia sa musia prijať v čo najkratšom čase. Posúdenie tohto kritéria však nemožno vykonať nezávisle od konkrétnej situácie existujúcej v príslušnom členskom štáte. Na účely posúdenia toho, či boli potrebné nápravné opatrenia prijaté „čo najskôr“ v zmysle tohto článku 8 ods. 2, treba okrem iného zohľadniť situáciu predmetnej vodovodnej siete, čo Komisia v prejednávanej veci neurobila.
- 104 Komisia pripomína, že rovnako ako v prípade konania o nesplnení povinnosti vo všeobecnosti nie je úlohou Komisie poskytnúť zoznam hypotetických opatrení, ktoré mohli byť prijaté, vo vzťahu ku každej oblasti distribúcie vody, ktorá nie je v súlade. Okrem toho v rozpore s tým, čo tvrdí Írsko, sa Komisia neopierala o žiadne domnienky. Komisia zdôrazňuje, že zistila nielen prekročenia parametrických hodnôt stanovených pre THM, ale aj to, že tieto prekročenia pretrvávali prinajmenšom od roku 2012 a že dátumy uvádzané Írskom, konkrétne tie dátumy, ku ktorým sa mu z dlhodobého hľadiska podarilo spĺňať parametrické hodnoty týkajúce sa koncentrácií THM, boli oneskorené, a to vo väčšine prípadov opakovane, pokiaľ ide o všetky verejné oblasti distribúcie vody, ktorých sa týka prejednávaná žaloba.

b) Posúdenie Súdny dvorom

- 105 V súlade s článkom 8 ods. 2 smernice 98/83, ak dôjde k prekročeniu parametrickej hodnoty určenej pre koncentrácie THM, ktoré sú prítomné v pitnej vode, príslušný členský štát je povinný „čo najskôr“ prijať potrebné nápravné opatrenia a uprednostniť ich presadzovanie s cieľom znížiť úroveň týchto koncentrácií pod limitnú hodnotu, ktorá je stanovená v časti B prílohy I k tejto smernici, a to predovšetkým s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie.

- 106 Írsko predovšetkým tvrdí, že Komisia nepreukázala, že Írsko neprijalo potrebné nápravné opatrenia a že to, že si v tejto súvislosti údajne nesplnilo povinnosti, je založené na domnienkach. Komisia neuviedla žiadny konkrétny príklad nápravných a/alebo vykonávacích opatrení, ktoré mal tento členský štát prijať.
- 107 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v konaní o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ prináleží Komisii preukázať existenciu údajného nesplnenia povinnosti, a teda predložiť dôkaz, že členský štát nesplnil povinnosť stanovenú ustanovením práva Únie, bez toho, aby sa mohla oprieť o akúkoľvek domnienku [rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 83]. V prejednávanej veci však nemožno usudzovať, že sa Komisia opiera len o domnienku, že Írsko neprijalo potrebné nápravné opatrenia v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 98/83, keďže prekročenia limitných hodnôt v takom rozsahu a takom trvaní, ako je to v prejednávanej veci, samy osebe predstavujú dôkaz o tom, že Írsko takéto opatrenia neprijalo [pozri analogicky rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Spojené kráľovstvo (Limitné hodnoty – NO2), C-664/18, EU:C:2021:171, bod 135].
- 108 Z ustálenej judikatúry pritom vyplýva, že hoci majú členské štáty určitú voľnosť pri určovaní nápravných opatrení, ktoré je potrebné prijať, tieto opatrenia musia umožniť, aby obdobie prekročenia limitných hodnôt bolo čo možno najkratšie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 136 a citovanú judikatúru].
- 109 Okrem toho zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že pôvodne odhadované dátumy dosiahnutia súladu Írsko pri každej novej čiastkovej správe posúvalo na neskôr, a teda aj v časovom harmonograme plánovaných nápravných opatrení došlo k značným omeškaniam, v dôsledku čoho prekročenia limitných hodnôt koncentrácií THM pretrvávajú prinajmenšom od roku 2012.
- 110 V čase uverejnenia prvej čiastkovej správy už totiž Írsko uznalo omeškania pri modernizačných prácach, pokiaľ ide o 19 distribučných sietí z celkového počtu 81. V tretej čiastkovej správe bolo ďalej poukázané na omeškania týkajúce sa 23 distribučných sietí z celkového počtu 73. V odpovedi na formálnu výzvu Írsko posunulo dátum, kedy dôjde k zosúladieniu jeho situácie, na rok 2021 a v odpovedi na odôvodnené stanovisko bol tento dátum opätovne posunutý na neskôr, a to až na rok 2023.
- 111 Rovnako v rozpore s tým, čo tvrdí Írsko, nesplnenie povinnosti môže byť pretrvávajúce napriek prípadnej čiastočnej tendencii v podobe poklesu úrovni prekročenia vyplývajúcej zo zozbieraných údajov, ktorá však nevedla k tomu, aby daný členský štát vyhovel parametrickým hodnotám, ktoré je povinný splniť [pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. februára 2018, Komisia/Poľsko, C-336/16, EU:C:2018:94, bod 65, ako aj z 30. apríla 2020, Komisia/Rumunsko (Prekročenie limitných hodnôt pre PM10), C-638/18, EU:C:2020:334, bod 70]. O takýto prípad ide v prejednávanej veci.
- 112 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, a zo skutkových okolností pripomenutých v rámci preskúmania prvej výhrady totiž vyplýva, že Írsko zjavne včas neprijalo vhodné opatrenia, ktorými by sa dalo zabezpečiť, aby obdobie prekročenia limitných hodnôt koncentrácií THM vo verejných oblastiach distribúcie vody a súkromných skupinách zásobovania vodou, ktorých sa týka táto žaloba, bolo čo najkratšie. Tak ako bolo zdôraznené v bode 109 tohto rozsudku, prekročenie týchto limitných hodnôt je teda v uvedených oblastiach a skupinách systematické a pretrvávajúce prinajmenšom od roku 2012, a to napriek povinnosti tohto členského štátu prijať všetky vhodné a účinné opatrenia a uprednostniť ich presadzovanie, s cieľom splniť požiadavku,

podľa ktorej musí byť obdobie prekročenia čo najkratšie [pozri analogicky rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 146 a citovanú judikatúru].

- 113 Hoci tak bolo Írsko v súlade s článkom 14 smernice 98/83 povinné prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby kvalita vody určenej na ľudskú spotrebu bola najneskôr do 26. decembra 2003 v súlade s touto smernicou, tento členský štát do uplynutia lehoty, ktorú mu stanovila Komisia vo svojom odôvodnenom stanovisku, t. j. o sedemnášť rokov neskôr, stále toto uvedenie do súladu nezabezpečil, a to ani po tom, čo bola od roku 2013 s Komisiou začatá pravidelná komunikácia týkajúca sa tohto nesúladu.
- 114 Takáto situácia však sama osebe preukazuje, a to bez toho, aby bolo potrebné podrobnejšie skúmať obsah opatrení prijatých Írskom v tých jednotlivých verejných oblastiach distribúcie vody a súkromných skupinách zásobovania vodou, ktorých sa týka prejednávaná žaloba, že tento členský štát nevykonal vhodné a účinné opatrenia ani neuprednostnil ich presadzovanie, aby došlo k ukončeniu prekročenia limitných hodnôt koncentrácií THM „čo najskôr“ v zmysle článku 8 smernice 98/83 [pozri analogicky rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 147 a citovanú judikatúru].
- 115 Pokiaľ ide o tvrdenie uvádzané Írskom, podľa ktorého je potrebné, aby boli dotknutému členskému štátu poskytnuté dostatočne dlhé lehoty na to, aby sa takéto opatrenia stali účinnými, treba konštatovať, že v prejednávanej veci mal tento členský štát, tak ako vyplýva okrem iného z bodov 93, 109 a 110 tohto rozsudku, *de facto* mimoriadne dlhú lehotu na to, aby zabezpečil zosúladenie svojej situácie s požiadavkami smernice 98/83, zohľadniac lehoty stanovené touto smernicou na tento účel, ktoré sa uplatňovali vo všetkých členských štátoch [pozri analogicky rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 148 a citovanú judikatúru].
- 116 Okrem toho, pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého sú lehoty na zosúladenie, ktoré oznámilo, prispôsobené rozsahu štrukturálnych zmien potrebných na ukončenie prekračovania limitných hodnôt koncentrácií THM prítomných v pitnej vode, berúc do úvahy predovšetkým ťažkosti súvisiace s územným plánovaním, výskyt rašeliny a mierne topografické sklony svahu, zrážky presahujúce ročný priemer iných členských štátov, povahu írskych vodných útvarov, ktoré sú prirodzene bohaté na organický materiál, ako aj sociálno-ekonomický a rozpočtový význam investícií, ktoré sa majú zrealizovať, treba pripomenúť, že Súdny dvor už v odpovedi na podobné tvrdenia rozhodol, že dotknutý členský štát musí preukázať, že ťažkosti, na ktoré sa odvoláva na účely ukončenia prekročenia limitných hodnôt, sú takej povahy, že vylučujú, že k zosúladeniu mohlo dôjsť v kratších lehotách [pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 151 a citovaná judikatúra], no toto sa Írsku v rámci tejto žaloby nepodarilo preukázať.
- 117 V každom prípade štrukturálne ťažkosti súvisiace so sociálno-ekonomickým a rozpočtovým významom veľkých investícií, ktoré sa majú zrealizovať, či topografická situácia samy osebe nemajú výnimočný charakter, a teda nemôžu odôvodňovať pretrvávajúce prekročenia parametrickej hodnoty koncentrácií THM v pitnej vode po dobu viac ako desiatich rokov [pozri analogicky rozsudok z 10. novembra 2020, Komisia/Taliansko (Limitné hodnoty – PM10), C-644/18, EU:C:2020:895, bod 152 a citovanú judikatúru].

- 118 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žiadne z tvrdení uvádzaných Írskom nie je takej povahy, že by mohlo spochybniť konštatovanie, podľa ktorého si tento členský štát nesplnil svoju povinnosť zabezpečiť, aby obdobie prekročenia týchto limitných hodnôt bolo čo najkratšie, a to na základe toho, že sa čo najskôr prijímajú opatrenia potrebné na obnovenie kvality pitnej vody, ktorá je v súlade s požiadavkami smernice 98/83.
- 119 Pokiaľ ide o to, že uvedený členský štát Komisii vytýka, že mu Komisia neposkytla presné príklady nápravných a/alebo vykonávacích opatrení, ktoré mal prijať, treba pripomenúť, že nie je úlohou tejto inštitúcie poskytnúť zoznam hypotetických opatrení, ktoré mohli byť prijaté, vo vzťahu ku každej verejnej oblasti distribúcie vody alebo súkromnej skupine zásobovania vodou, ktorá nie je v súlade. Takýto postup by bol totiž v rozpore so zvrchovanosťou, ktorú majú členské štáty, pokiaľ ide o výber prostriedkov týkajúcich sa vykonania smernice na ich území v lehote stanovenej normotvorcom Európskej únie. V dôsledku toho bolo naopak úlohou Írska, aby čo najskôr určilo opatrenia, ktoré považuje za vhodné na zabezpečenie zosúladenia svojej situácie s limitnými hodnotami koncentrácií THM stanovenými smernicou 98/83, a aby informovalo Komisiu o týchto opatreniach, ako aj o pokroku v rámci dosahovania tohto súladu.
- 120 Vyššie uvedené je tým dôležitejšie vzhľadom na riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie, ktoré predstavuje vysoká koncentrácia THM v pitnej vode, tak ako boli tieto pripomenuté v bode 29 tohto rozsudku. Z tohto dôvodu, tak ako to výslovne vyplýva z článku 5 ods. 2 smernice 98/83, vymedzuje časť B prílohy I k tejto smernici maximálnu hranicu koncentrácie THM na liter, pri ktorej prekročení nemožno zaručiť, že pitná voda je „čistá a nezávadná“, pričom členské štáty si napokon môžu stanoviť prísnejšie normy. V dôsledku uvedeného platí, že prekročenie parametrických hodnôt týkajúcich sa koncentrácií THM prítomných v pitnej vode v tých verejných oblastiach distribúcie vody a súkromných skupinách zásobovania vodou, ktorých sa týka prejednáváná žaloba, mohlo vzhľadom na jeho pretrvávajúci charakter predstavovať potenciálne riziko pre ľudské zdravie.
- 121 Z uvedeného vyplýva, že druhej výhrade uvádzanej Komisiou je potrebné vyhovieť.
- 122 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že Írsko:
- si tým, že neprijalo opatrenia potrebné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa koncentrácií THM, ktoré sú v nej prítomné, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k smernici 98/83, pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody, konkrétne oblastí Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply a Ballymagroarty, ako aj v pokiaľ ide o 9 súkromných skupín zásobovania vodou, a to Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) a Keash, a
 - tým, že nezabezpečilo, aby sa čo najskôr prijali potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu vo vyššie uvedených oblastiach distribúcie vody a skupinách súkromných dodávok vody, a tým, že neuprednostnilo presadzovanie týchto opatrení okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici a z článku 8 ods. 2 tejto smernice.

O trovách

- 123 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 124 Keďže Komisia navrhla uložiť Írsku povinnosť nahradiť trovy konania a Írsko nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť mu povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. Írsko

- si tým, že neprijalo opatrenia potrebné na to, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala minimálnu požiadavku týkajúcu sa koncentrácií trihalometánov, ktoré sú v nej prítomné, v súlade s parametrickými hodnotami uvedenými v časti B prílohy I k smernici Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, pokiaľ ide o 21 verejných oblastí distribúcie vody, konkrétne oblastí Schull, Drimoleague, Glenties-Ardara, Roundwood, Caragh Lake PWS 022A, Kilkenny City (Radestown) WS, Granard, Gowna, Staleen, Drumcondrath, Grangemore, Lough Talt Regional Water Supply, Ring/Helvick, Aughrim/Annacurra, Bray Direct, Greystones, Kilmacanogue, Newtown Newcastle, Enniskerry Public Supply, Wicklow Regional Public Supply a Ballymagroarty (Írsko), ako aj pokiaľ ide o 9 súkromných skupín zásobovania vodou, a to Crossdowney, Townawilly, Cloonluane (Renvyle), Lettergesh/Mullaghgloss, Bonane, Parke, Nephin Valley GWS, Curramore (Ballinrobe) a Keash (Írsko), a
- tým, že nezabezpečilo, aby sa čo najskôr prijali potrebné nápravné opatrenia s cieľom obnoviť kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu vo vyššie uvedených oblastiach distribúcie vody a skupinách súkromných dodávok vody, a tým, že neuprednostnilo presadzovanie týchto opatrení okrem iného s ohľadom na mieru prekročenia príslušnej parametrickej hodnoty, ako aj na možnú hrozbu pre ľudské zdravie,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice 98/83 v spojení s časťou B prílohy I k tejto smernici a z článku 8 ods. 2 tejto smernice.

2. Írsko je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy